

BRAVO PREMIUM

Versio 2

Muutettu viimeksi 07.12.2009

Päiväys 07.12.2009

1. AINEEN TAI SEOKSEN JA YHTIÖN TAI YRITYKSEN TUNNISTUSTIEDOT

KEMIKAALIN TUNNISTUSTIEDOT

Kauppanimi : BRAVO PREMIUM

Design code : A6960F

Käytöllä : Sienihävite

Valmistaja : Syngenta Crop Protection A/S
Loukkutie 4
21110 Naantali
Suomi

Puhelin : 02-4367151

Telefax : 02-43 67161

Hätäpuhelin : Alarm 112, Myrkytystietokeskus 09-
4711 ja 09-471 977

Sähköpostiosoite : fi@syngenta.com

Haitallinen

Ympäristölle
vaarallinen

2. VAARAN YKSILÖINTI

Terveydelle haitallista hengitettynä.
Ärsyttää silmiä ja hengityselimiä.
Ihokosketus voi aiheuttaa herkistymistä.
Epäillään aiheuttavan syöpäsairauden vaaraa.
Erittäin myrkyllistä vesieliöille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä.

3. KOOSTUMUS JA/TAI AINESOSIA KOSKEVAT TIEDOT

Vaaraa aiheuttavat aineosat

Kemiallinen nimi	CAS-Nro.	EY-Nro. (REACH- rekisteröintinumer o)	Varoituse merkki(merki t)	R- lausekkeet	Pitoisuus
chlorothalonil	1897-45-6	217-588-1	T+, N	R26 R37 R40 R41 R43 R50/53	21,9 % W/W
Propikonatsoli	60207-90-1	262-104-4	Xn, N	R22 R43 R50/53	5,5 % W/W
1-octanol	111-87-5	203-917-6	Xi	R36	1 - 5 % W/W
1,2-Propandiol	57-55-6	200-338-0			1 - 5 % W/W

* Aineet, joille yhteisössä on säädetty työperäisen altistuksen raja-arvo.

BRAVO PREMIUM

Versio 2

Muutettu viimeksi 07.12.2009

Päiväys 07.12.2009

Tässä kohdassa mainittujen R-lausekkeiden täydelliset tekstit ovat kohdassa 16.

4. ENSIAPUTOIMENPITEET

- Erityiset ohjeet** : Ota tuotteen pakkaus, etiketti tai käyttöturvallisuustiedote mukaasi, kun soitat Syngentan hätänumeroon, myrkytystietokeskukseen tai lääkärille taikka kun menet lääkäriin.
- Hengitys** : Potilas on siirrettävä raittiiseen ilmaan.
Jos hengitys on epäsäännöllistä tai pysähtynyt, annetaan elvytystä.
Potilas pidetään lämpöisenä ja levossa.
Yhteydenotto välittömästi lääkäriin tai myrkytystietokeskukseen.
- Ihokosketus** : Riisuttava välittömästi tahriintunut vaatetus.
Roiskeet huuhdeltava välittömästi runsaalla vedellä.
Mikäli ihoärsytys jatkuu, ota yhteys lääkäriin.
Pese saastuneet vaatteet ennen uudelleenkäyttöä.
- Roiskeet silmiin** : Huuhdeltava välittömästi runsaalla vedellä, myös silmäluomien alta, vähintään 15 minuutin ajan.
Poistettava piilolasit.
Tarvitaan välitöntä hoitoa.
- Nieleminen** : Jos ainetta on nielty, hakeuduttava heti lääkärin hoitoon ja näytettävä tämä pakkaus tai etiketti.
Ei saa oksennuttaa.
- Lääketieteelliset ohjeet** : Vastamyrkkyä ei ole saatavilla.
Hoito oireiden mukaan.

5. PALONTORJUNTATOIMENPITEET

- Sopivat sammutusaineet** : Sammutusaineet - pienissä paloissa
Käytetään vesisumua, alkoholin kestävää vaahtoa, jauhetta tai hiilidioksidia.
Sammutusaineet - suurissa paloissa
Alkoholia kestävä vaahto
tai
Vesisuihku
- Sammutusaineet, joita ei saa käyttää turvallisuusyistä** : Älä käytä suuritehoista paloruiskua, koska se voi hajottaa ja levittää tulipaloa.
- Erityiset altistumisvaarat tulipalossa** : Koska tuote sisältää palavia orgaanisia yhdisteitä, palossa muodostuu paksua mustaa savua, joka sisältää haitallisia palamistuotteita (katso kohta 10).
Altistuminen hajoamistuotteille saattaa on terveydelle vaarallista.
- Erityiset palomiesten suojavarusteet** : Käytä täyttä suojavarustusta ja paineilmalaitetta.
- Lisätietoja** : Sammutusvesien ei saa antaa päästä viemäriin tai vesistöihin.
Tulelle altistuvia suljettuja astioita jäähdytetään vesisumulla.

BRAVO PREMIUM

Versio 2

Muutettu viimeksi 07.12.2009

Päiväys 07.12.2009

6. TOIMENPITEET ONNETTOMUUSPÄÄSTÖISSÄ

- Henkilökohtaiset suojatoimet** : Katso kohdissa 7 ja 8 lueteltuja suojatoimenpiteitä.
- Ympäristöön kohdistuvien vahinkojen estäminen** : Estä lisävuodot ja läikkeet, jos on turvallista tehdä niin. Ei saa huuhdella pintaveteen tai jätevesiviemäristöön.
- Puhdistusohjeet** : Vuoto pysäytään ja kerätään palamattoman imeytysaineen (esim. hiekka, multa, piimaa, vermikuliitti) avulla, siirretään astiaan hävitettäväksi paikallisten ja kansallisten säännösten mukaisesti (katso kohta 13).
- Erityiset ohjeet** : Jos tuote likaa jokia ja järviä tai viemäreitä, on ilmoitettava vastaaville viranomaisille.

7. KÄSITTELY JA VARASTOINTI

KÄSITTELY

- Turvallisen käsittelyn ohjeet** : Mitään erityisiä toimenpiteitä tulipaloa varten ei vaadita. Varottava kemikaalin joutumista iholle ja silmiin. Syöminen, juominen ja tupakointi kielletty kemikaalia käytettäessä. Henkilökohtainen suojaus, katso kohta 8.

VARASTOINTI

- Turvallisuusvaatimukset varastolle ja säiliöille** : Mitään erityisiä varastointiolosuhteita ei tarvita. Säiliöt pidettävä tiiviisti suljettuina kuivassa, viileässä ja hyvin ilmastoidussa paikassa. Säilytettävä lasten ulottumattomissa. Ei saa säilyttää yhdessä elintarvikkeiden eikä eläinravinnon kanssa.

8. ALTISTUMISEN EHKÄISEMINEN JA HENKILÖN SUOJAIMET

Altistuksen raja-arvot

Aineosat	Raja-arvo(t)	Altistuksen raja-arvon tyyppi	Lähde
chlorothalonil	0,1 mg/m ³	8 h TWA	SYNGENTA
Propikonatsoli	8 mg/m ³	8 h TWA	SYNGENTA
1,2-Propandiol	10 mg/m ³ (Pienhiukkaset)	8 h TWA	UK HSE

TEKNISET TOIMENPITEET

Aineen leviämisen rajoittaminen ja/tai eristäminen on luotettavin tekninen suojaustoimenpide, jos altistumista ei voida välttää.
Suojaustoimenpiteiden laajuus riippuu käytön aiheuttamista todellisista riskeistä.
Jos ilmaan syntyy sumua tai höyryjä, käytä tuuletuksessa paikallisimua.

BRAVO PREMIUM

Versio 2

Muutettu viimeksi 07.12.2009

Päiväys 07.12.2009

Arvioi altistumista ja ryhdy tarvittaessa lisätoimenpiteisiin, jotta pitoisuudet ilmassa pysyvät altistuksen raja-arvojen alapuolella.

Hanki tarvittaessa työhygieniää koskevia lisäohjeita.

HENKILÖKOHTAISET SUOJAIMET

- Suojautumisohjeita** : Aina olisi käytettävä ensisijaisesti teknisiä suojaustoimenpiteitä, ja vasta jos nämä eivät riitä, on käytettävä henkilösuojaimia. Pyydä alan ammattilaisilta apua valitessasi henkilösuojaimia. Henkilösuojainten olisi oltava asianmukaisten standardien mukaisia.
- Hengityselinten suojaus** : Hiukkassuodattimelliset hengityssuojaimet voivat olla tarpeen, kunnes tehokkaat tekniset suojaustoimenpiteet on asennettu. Suodatinsuojainten antama suoja on rajallinen. Käytä kannettavaa hengityslaitetta hätätilanteissa vuotojen yhteydessä, kun altistumistasoa ei tiedetä ja muissa olosuhteissa, joissa suodatinsuojainten antama suoja ei ehkä ole riittävä.
- Käsien suojaus** : Käytä kemikaalia kestäviä käsineitä. Käsineiden olisi oltava asianmukaisten standardien mukaisia. Käsineiden minimiläpäisyajan olisi oltava riittävä altistumisaikaan nähden. Käsineiden läpäisy aika vaihtelee paksuuden, materiaalin ja valmistajan mukaan. Suojakäsineet on riisuttava ja vaihdettava, jos esiintyy merkkejä hajoamisesta tai kemikaalin läpäisystä. Sopiva aine
Nitrilikumi
- Silmiensuojaus** : Jos silmäaltistus on mahdollista, on käytettävä tiiviitä, kemialliselta altistukselta suojaavia suojalaseja.
- Ihonsuojaus / Kehon suojaus** : Arvioi altistuminen ja valitse kemikaalia kestävä vaatetus ihokosketuksen todennäköisyyden ja vaatteiden materiaalin läpäisevyyden (permeaatio- ja penetraatio-ominaisuuksien) perusteella. Peseydy saippualla ja vedellä riisuttuasi suojavaatteet. Puhdista suojavaatteet ennen kuin käytät niitä uudelleen tai käytä kertakäyttöistä suojarustusta (pukuja, esiliinoja, hihoja, saappaita, jne.). Käytettävä sopivaa:
Läpäisemätön suojapuku

9. FYSIKAALISET JA KEMIALLISET OMINAISUUDET

- Olomuoto** : neste
Muoto : läpinäkymätön
Väri : valkoinen asti keltainen
Haju : luonteenomainen, heikko
pH : 5 - 9 ajan 1 % w/v
Leimahduspiste : > 101 °C ajan 102,1 kPa Pensky-Martens c.c.
Itsesyttymislämpötila : 465 °C
Hapettavuus : Ei hapettava
Räjähätvyys : Ei räjähtävä

BRAVO PREMIUM

Versio 2

Muutettu viimeksi 07.12.2009

Päiväys 07.12.2009

Tiheys : 1,148 g/cm³ ajan 20 °C

10. STABIILISUUS JA REAKTIIVISUUS

Vaaralliset hajoamistuotteet : Polttamisen tai termisen hajoamisen yhteydessä syntyy myrkyllisiä ärsyttäviä höyryjä.

Vaaralliset reaktiot : Ei tunneta.
Vaarallista polymeroitumista ei tapahdu.
Stabiili normaali olosuhteissa.

11. MYRKYLLISYYTEEN LIITTYVÄT TIEDOT

Välitön myrkyllisyys suun kautta : LD50 naaras rotta, > 2.000 mg/kg
GHS-luokitus
Ei ole

Välitön myrkyllisyys hengitysteiden kautta : Mediaani tappava pitoisuus uros ja naaras rotta, > 1,17 mg/l, 4 h
GHS-luokitus
Luokka 4

: Ärsyttää hengityselimiä.
GHS-luokitus
Luokka 3

Välitön myrkyllisyys ihon kautta : LD50 uros ja naaras rotta, > 2.000 mg/kg
GHS-luokitus
Ei ole

Ihon ärsytys : kani: Lievästi ärsyttävää
GHS-luokitus
Ei ole

Silmien ärsytys : kani: ärsyttävä
GHS-luokitus
Luokka 2A

Herkistyminen : Aiheuttaa todennäköisesti ihon herkistymistä.
Johdettu ainesosista.

Subakuutti, subkrooninen ja pitkäaikainen myrkyllisyys

chlorothalonil : Klorotaloniili aiheuttaa rotilla ja hiirillä munuaiskasvaimia kohde-elintoksisuuteen nähden sekundaarisella, ei-genotoksisella mekanismilla.
Eläinkokeissa ei ole osoittanut myrkyllisiä vaikutuksia lisääntymiseen.
Eläinkokeet eivät osoittaneet mutageenisia tai teratogeenisiä vaikutuksia.

Propikonatsoli : Eläinkokeet eivät osoittaneet syöpää aiheuttavia, teratogeenisiä tai mutageenisia vaikutuksia.

BRAVO PREMIUM

Versio 2

Muutettu viimeksi 07.12.2009

Päiväys 07.12.2009

12. TIEDOT KEMIKAALIN VAARALLISUUDESTA YMPÄRISTÖLLE

TIETOJA AINEEN ELIMINOITUMISESTA (PYSYVYYS JA HAJOAVUUS)

Pysyvyys vedessä

- chlorothalonil : Hajoamisen puoliintumisaika: < 5 d ajan 20 °C
Klorotaloniili ei ole pysyvää vedessä.
- Propikonatsoli : Hajoamisen puoliintumisaika: 28 - 64 d
Propikonatsoli on stabiili vedessä.

Pysyvyys maaperässä

- chlorothalonil : Hajoamisen puoliintumisaika : ca. 7 d
Klorotaloniili ei ole pysyvää maassa.
- Propikonatsoli : Hajoamisen puoliintumisaika : 66 - 170 d
Propikonatsoli ei ole pysyvää maassa.

Kulkeutuvuus

- chlorothalonil : Klorotaloniili liikkuu heikosti tai hiukan maassa.
- Propikonatsoli : Propikonatsoli on heikosti tai keskinkertaisesti kulkeutuvaa.

Biokertyminen

- chlorothalonil : Klorotaloniilin kertyminen eliöihin ei ole todennäköistä.
- Propikonatsoli : Propikonatsoli kertyy heikosti tai keskinkertaisesti eliöihin.

MYRKYLLISYYS ELIÖILLE

Myrkyllisyys kalalle

- : LC50 Oncorhynchus mykiss (kirjolohi), 0,28 mg/l, 96 h
GHS-luokitus
Luokka 1

Myrkyllisyys selkärangattomille vesieliöille

- : EC50 Daphnia magna (vesikirppu), 0,48 mg/l, 48 h
GHS-luokitus
Luokka 1

Myrkyllisyys vesikasveille

- : EbC50 Pseudokirchneriella subcapitata (viherlevä), 1,4 mg/l, 72 h
- : ErC50 Pseudokirchneriella subcapitata (viherlevä), 4,5 mg/l, 72 h
GHS-luokitus
Luokka 2

13. JÄTTEIDEN KÄSITTELYYN LIITTYVÄT NÄKÖKOHDAT

Tuote

- : Ei saa liata lampia, vesistöjä tai ojia kemikaalilla tai käytetyllä säiliöllä.
Jätettä ei saa päästää viemäriin.
Jos mahdollista, kierrätystä suositellaan hävittämisen tai polton sijasta.

BRAVO PREMIUM

Versio 2

Muutettu viimeksi 07.12.2009

Päiväys 07.12.2009

Mikäli kierrätys ei ole mahdollista, on jäte hävitettävä paikallisten säädösten mukaisesti.

Likaantunut pakkaus : Tyhjennettävä jäljellä oleva sisältö.
Säiliöt on huuhdeltava kolme kertaa.
Tyhjät säiliöt on toimitettava hyväksytyyn jätteenkäsittelylaitokseen kierrätystä tai hävittämistä varten.
Tyhjiä säiliöitä ei saa käyttää uudelleen.

14. KULJETUSTIEDOT

Maakuljetukset

ADR/RID:

YK numero: 3082

Luokka: 9

Merkinnät: 9

Pakkausryhmä: III

Oikea laivauksessa ENVIRONMENTALLY HAZARDOUS SUBSTANCE, LIQUID, N.O.S.
käytettävä nimi: (PROPICONAZOLE AND CHLOROTHALONIL)

Ympäristölle vaarallinen: Ympäristölle vaarallinen

Merikuljetukset

IMDG:

YK numero: 3082

Luokka: 9

Merkinnät: 9

Pakkausryhmä: III

Oikea laivauksessa ENVIRONMENTALLY HAZARDOUS SUBSTANCE, LIQUID, N.O.S.
käytettävä nimi: (PROPICONAZOLE AND CHLOROTHALONIL)

Meriä saastuttava aine Meriä saastuttava aine

(Marine pollutant) :

Ilmakuljetukset

IATA-säädökset:

YK/TUNNUS-Nro.: UN 3082

Luokka: 9

Merkinnät: 9

Pakkausryhmä: III

Oikea laivauksessa ENVIRONMENTALLY HAZARDOUS SUBSTANCE, LIQUID, N.O.S.
käytettävä nimi: (PROPICONAZOLE AND CHLOROTHALONIL)

15. LAINSÄÄDÄNTÖÄ KOSKEVAT TIEDOT

EY-direktiivien mukaiset merkinnät

Varoitusetikettiin merkittävien aineosien nimet:

- chlorothalonil
- Propikonatsoli

BRAVO PREMIUM

Versio 2

Muutettu viimeksi 07.12.2009

Päiväys 07.12.2009

Varoitusmerkki(merkit)	: Xn N	Haitallinen Ympäristölle vaarallinen
R-lausekkeet	: R20 R36/37 R40 R43 R50/53	Terveydelle haitallista hengitettynä. Ärsyttää silmiä ja hengityselimiä. Epäillään aiheuttavan syöpäsairauden vaaraa. Ihokosketus voi aiheuttaa herkistymistä. Erittäin myrkyllistä vesieliöille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä.
S-lausekkeet	: S 2 S13 S23 S29 S36/37 S46	Säilytettävä lasten ulottumattomissa. Ei saa säilyttää yhdessä elintarvikkeiden eikä eläinravinnon kanssa. Vältettävä sumun hengittämistä. Ei saa tyhjentää viemäriin. Käytettävä sopivaa suojavaatetusta ja suojakäsineitä. Jos ainetta on nielty, hakeuduttava heti lääkärin hoitoon ja näytettävä tämä pakkaus tai etiketti.
Nota	: Tuote on luokiteltu ja merkitty EU-direktiivin 1999/45/EY mukaisesti. Tässä osuudessa esitettävä luokittelu tehdään kansallisen luokittelun mukaan ja voi poiketa EY:n direktiiveistä.	
Eräitä seoksia koskevat erityisvaatimukset	: Noudata käyttöohjeita ihmisille ja ympäristölle aiheutuvien vaarojen välttämiseksi.	

16. MUUT TIEDOT

Lisätietoja

Kohdassa 3 mainittujen R-lausekkeiden teksti:

R22	Terveydelle haitallista nieltynä.
R26	Erittäin myrkyllistä hengitettynä.
R36	Ärsyttää silmiä.
R37	Ärsyttää hengityselimiä.
R40	Epäillään aiheuttavan syöpäsairauden vaaraa.
R41	Vakavan silmävaurion vaara.
R43	Ihokosketus voi aiheuttaa herkistymistä.
R50/53	Erittäin myrkyllistä vesieliöille, voi aiheuttaa pitkäaikaisia haittavaikutuksia vesiympäristössä.

BRAVO PREMIUM

Versio 2

Muutettu viimeksi 07.12.2009

Päiväys 07.12.2009

Tämän käyttöturvallisuuustiedotteen tiedot ovat parhaan tietämyksemme mukaan oikeita laatimispäivänä. Annetut tiedot ovat ainoastaan ohjeellisia turvallista käsittelyä, käyttöä, työstöä, varastointia, kuljetusta, jätteidenkäsittelyä ja päästöjä varten, eikä niitä saa käsittää takuiksi tai laatuspesifikaatioksi. Tiedot koskevat vain mainittua tuotetta, eivätkä välttämättä pidä paikkaansa, jos tuotetta käytetään yhdessä toisen tuotteen kanssa tai prosessissa, ellei erikseen mainittu tekstissä.

Edellisen tiedoteversion jälkeen tulleet muutokset on merkitty marginaaliin. Tämä tiedote korvaa kaikki aikaisemmat versiot.

Tuotteiden nimet ovat Syngenta-konserniin kuuluvan yhtiön tavaramerkkejä tai rekisteröityjä tavaramerkkejä.